

Vetenskap
och
Folkbildning

Verksamhetsberättelse 2021

Funktionärer

Styrelse

Ordförande: Pontus Böckman, Malmö

Vice ordförande: Lina Tebbla, Malmö

Kassör: Staffan Lückander, Varberg

Ledamot: Kristina Almby, Uppsala

Ledamot: Lotten Kalenius, Stockholm

Ledamot: Dan Katz, Stockholm

Ledamot: Adrian Lozano, Stockholm

Ledamot: Per Johan Råsmark, Uppsala

Ledamot: Wolfgang Schröder, Umeå

Styrelsen har sammanträtt on-line drygt en gång i månaden.

Revisorer

Revisorer har varit Aija Šadurskis och Roland Uhrberg, med Sven Ove Hansson och Kristian Björnberg som suppleanter.

Valberedning

Ledamöter i valberedningen har varit Linda Strand Lundberg (Karlstad, sammankallande), Peter Möller (Göteborg) och Magnus Timmerby (Malmö) med Xzenu Cronström Beskow (Göteborg) som suppleant.

Medlemsantal

Antalet medlemmar den 31 december var 2558, (året innan 2557).

Antalet nyregistrerade medlemmar var under året 256 (172). Utöver medlemmarna fanns vid årets slut 185 (149) Folkvettprenumeranter, inklusive bibliotek.

Ekonomi och administration

Föreningens ekonomi framgår av resultat och balansräkningarna. Medlemsavgiften för 2021 var 250 kr för fullt medlemskap. För begränsat familjemedlemskap (utan tidskriften Folkvett eller postutskick) var avgiften 50 kr. Prenumerationsavgiften per år för icke-medlemmar var 250 kr.

Lokalavdelningarna har ingen separat ekonomi utan deras transaktioner bokförs under separata kostnadsställen i riksföreningens bokföring. Detta inkluderar mestadels utlägg för möten och annan verksamhet. Föredragshållare arvoderades i regel inte utöver eventuella resekostnader.

Föreningens administration, som postutskick och medlemsavgifter, sköttes i huvudsak av Föreningshuset SEDAB i Stockholm.

Tidskriften Folkvett

Folkvett har kommit ut med fyra nummer under året. Upplagan har varit runt 3 000 per nummer. Vid årets slut bestod redaktionen av Sven Ove Hansson (ansvarig utgivare), Pontus Böckman, Dan Katz och Aija Šadurskis.

Årets utmärkelser

Till **Årets folkbildare 2021** delades mellan **Maria Ahlsén och Jessica Norrbom** för arbetet med boken och podcasten **Frisk utan flum**, samt **Jacob Gudiol**, författare och debattör inom träning och hälsa. Utmärkelsen Årets folkbildare är förenad med ett penningpris på 50 000 kronor.

Ett **hedersomnämmande** gavs till **Jasper Lake** för SVT-dokumentären **De utvalda barnen**.

Priset för **Årets förvillare 2021** delas mellan journalisten **Henrik Evertsson** för dokumentärserien **Estonia – Fyndet som ändrar allt** och **juryn för Stora Journalistpriset 2020** för utnämningen av densamma till Årets Avslöjande 2020. Priset tilldelas dessa kandidater för att till en bred allmänhet lyft fram och legitimerat konspirationsteorier kring Estoniakatastrofen.

För utförligare motiveringar till utmärkelserna, se föreningens hemsida.

VoF-undersökningen 2021

I september 2021 genomförde VoF en stor uppföljning till VoF-undersökningen från 2015. 2 500 personer i ett representativt urval av svenska folket intervjuades om sin inställning till olika ämnen där vetenskap och pseudovetenskap ofta kolliderar. Resultatet har delats in i ett antal kategorier: hälsa och sjukdom (inklusive coronapandemin), miljö, konspirationsteorier, tro, och människan. Svaren har analyserats i flera dimensioner som ålder, utbildningsnivå, var man bor och partisympatier. Resultaten finns redovisade på föreningens hemsida.

Rådatan till undersökningen har gjorts tillgänglig för oberoende fortsatt forskning.

Hemsidan och sociala medier

Hemsidan (vof.se) har använts till att informera om medlemsmöten, årets utmärkelser, övrig verksamhet, nyheter och opinionsbildning i form av bloggposter. Bloggserien **Skeptisk måndag** har som tidigare publicerats varje vecka och inläggen delas på sociala medier.

Ansvarig utgivare för hemsidan är Per Edman. Webbmaster är Adrian Lozano.

Facebookgruppen fortsätter att växa och hade vid årsskiftet ca 41 700 medlemmar. Facebooksidan, som används som informationskanal rörande såväl själva föreningen som för att sprida nyheter inom våra intresseområden, har drygt 14 500 följare.

Lokalavdelningar

Följande lokalavdelningar finns i föreningen: Göteborg, Stockholm, Uppsala, Örebro, Skåne och Umeå.

Göteborg

Styrelsen för VoF Göteborg har haft sju styrelsemöten under året.

Coronapandemin har medfört fortsatta begränsningar i verksamheten men sju så kallade Fullmånepubar har kunnat genomföras på Haket och Steampunk Bar. En pubträff med föreläsare har genomförts; Angela Wulff hade ett välbesökt och intressant föredrag om kiselalger. Föredraget spelades in och kan ses på VoF:s Youtubekanal samt på föreningens hemsida. En digital månpub gästades av Lotten Kalenius, som pratade om årets förvillare och om Estoniakatastrofen.

VoF Göteborg deltog även i West Pride-paraden. Bokmässan hölls digitalt i år utan föreningens deltagande, men kommer att återkomma 2022.

Stockholm

Stockholmsavdelningens verksamhet har varit begränsad på grund av coronarestriktioner. Inte heller i år kunde det årliga IgNobel-mötet genomföras.

Uppsala

Verksamheten under 2021 har begränsats av coronapandemin på samma sätt som den gjorde under 2020. Föreläsningar har arrangerats med lite varierande regler för hur många som kunde tas in som åhörare. Evenemangen har genomförts i samarbete med Folkuniversitetet och Stadsbiblioteket och har även sänkts live och spelats in för att sedan läggas upp på VoF:s YouTube-kanal och hemsida. Antalet visningar har varit i spannet 340-1040.

I övrigt har verksamheten inskränkt sig till tre pubträffar. Två av dessa via Zoom varav en med en föreläsning av Göran Nilsson om statistik och mätosäkerhet. Den tredje pubträffen kunde genomföras fysiskt i oktober på O'Connors.

Örebro

VoF-Örebro har under 2021 arrangerat sex skeptikerpubar som hölls på distans. Nytt för i år var att varje skeptikerpub hade ett tema. Av de fyra föreläsningar som var planerade under året blev tyvärr de flesta framskjutna på grund av den rådande pandemin. Några av dessa har redan fått nya datum bokade till hösten och de övriga har också visat intresse för att boka om till nya tidpunkter. Dessa föreläsningar har ofta arrangerats i samarbete med ABF Örebro eller Kumla Bibliotek.

Styrelsemedlem Anders Nilsson har fått två debattartiklar publicerade i Nerikes Allehanda. Dessa kretsade kring Klimatförnekelse och Konspirationsteorier och har fått positiv respons.

Skåne

Under året har sex skeptikerträffar online med föreläsningar arrangerats, ett par av dem med internationella deltagare. En kombinerad grillning och skeptikerquiz med behörigt avstånd genomfördes under sommaren.

Ett skolbesök på ett gymnasium i Malmö genomfördes i samarbete med Humanisterna Syd, med föreläsningar och diskussioner med eleverna.

Umeå

Umeå VoF har haft begränsad aktivitet under pandemin.

Övrig verksamhet

Fortsatt samarbete med forskargruppen bakom **The Debunking Handbook 2020** har resulterat i översättningar till svenska av **Konspirationsteorier – En handbok** samt **Kommunikationshandbok för vaccin mot covid-19**. Samarbetet fortsätter framöver och fler översättningar är att vänta.

I samband med den Årsmötet skedde en prisutdelning och livestreamning av ett samtal med Årets folkbildare 2020, **Åsa Wikforss** och **Fri Tanke förlag**.

Internationellt

Föreningens ordförande är fortsatt ledamot i paraplyföreningen ECSO (European Council of Skeptical Organisations) i egenskap av representant för VoF. Mer information om ECSO finns på www.ecso.org.

Som tidigare år deltar föreningens ordförande varje vecka i den engelskspråkiga podcasten The ESP, the European Skeptics Podcast (www.theESP.eu). Löpande kontakt sker med skeptiska organisationer och aktiva i flera länder, bland annat USA, Australien, Storbritannien, Tyskland, Frankrike, Ungern och Italien.

Föreningen Vetenskap och Folkbildnings styrelse vill tacka alla funktionärer, lokalavdelningar och medlemmar för deras insatser under det gångna året!